

10 Δεκεμβρίου 2016

Πόση είναι η μέση διάρκεια ζωής ενός τεχνολογικά προηγμένου πολιτισμού;

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Ο τεχνολογικός πολιτισμός μας είναι νέος: μόλις 300 ή 70 χρόνων. Η κλιματική αλλαγή ήδη τον απειλεί.

Το ερώτημα στον τίτλο είναι ένα από τα τρία πιο σημαντικά ερωτήματα προκειμένου να μπορέσουμε να εκτιμήσουμε επιστημονικά την πιθανότητα να υπάρχει ζωή κάπου στο σύμπαν. Αυτό γράφει ο Χάρης Βάρβογλης, πρώην καθηγητής Τμήματος Φυσικής ΑΠΘ (Τομέας Αστρονομίας και Αστροφυσικής) στο εξαιρετικά κατατοπιστικό και ενδιαφέρον προλογικό σημείωμά του στον τόμο «Πέντε δισεκατομμύρια χρόνια μοναξιά» του Αμερικανού Lee Billings (μτφρ. Εφη Καλλιφατίδη, εκδ. Ροπή), ένα από τα πιο ερεθιστικά και συναρπαστικά βιβλία, με θέμα την αναζήτηση εξωγήινης ζωής, γραμμένο από ειδικευμένο δημοσιογράφο.

Στέκομαι ιδιαίτερος στο τρίτο ερώτημα (τα άλλα δύο αφορούν την αρχιτεκτονική

του ηλιακού μας συστήματος, πόσο «τυπική» είναι ή εάν αποτελεί την εξαίρεση, και τον τρόπο εμφάνισης ζωής σε έναν «κατοικήσιμο» πλανήτη). Όπως γράφει ο καθηγητής Βάρβογλης, μόνον «ατεκμηρίωτες υποθέσεις μπορούμε να κάνουμε» και αυτό διότι μόνον έναν τεχνολογικό πολιτισμό ξέρουμε που να εκπέμπει ραδιοσήματα και να εκτοξεύει διαστημικές αποστολές: τον δικό μας.

Από αυτή την άποψη, ο Χ. Βάρβογλης σημειώνει πως η «διάρκεια ζωής του μέχρι σήμερα είναι εξαιρετικά σύντομη, όποια χρονική στιγμή και αν θεωρήσει κανείς ως αρχή του τεχνολογικού πολιτισμού». Για παράδειγμα, εάν έχουμε ως αφετηρία την εφεύρεση της ατμομηχανής και τη συνακόλουθη Βιομηχανική Επανάσταση, η ηλικία του δικού μας πολιτισμού είναι μόλις 300 χρόνων. Αν, τώρα, κρατήσουμε ως σημείο εκκίνησης την εφεύρεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, είμαστε ακόμα πιο «νέοι»: μόλις 70 χρόνων. Κι ωστόσο, η ηλικία της Γης φτάνει τα 4,5 δισεκατομμύρια χρόνια (εξ ου και ο τίτλος του βιβλίου του Billings), ενώ εκείνη του ανθρώπινου γένους τα 100.000 χρόνια.

Η νεότητα φέρει μαζί της μιαν ορμή, μιαν ακατανίκητη επιθυμία για εξερεύνηση, ανακάλυψη και επινόηση, μαζί της όμως φέρει και την ανωριμότητα, όπως επίσης, πολύ συχνά, και την αυτοκαταστροφή. Ορθά ο Χ. Βάρβογλης μας υπενθυμίζει πόσο κοντά φτάσαμε στην καταστροφή μέσα σε αυτά τα ελάχιστα χρόνια (300 ή 70, ό,τι προτιμάτε) της παρουσίας του τεχνολογικού μας πολιτισμού, κυρίως σε ό,τι αφορά τους πυρηνικούς εξοπλισμούς και, βέβαια, την κλιματική αλλαγή – την οποία αρνείται επίμονα ο νεοεκλεγείς Αμερικανός πρόεδρος.

Ομολογώ πως δεν είχα σκεφτεί, δεν είχα συνειδητοποιήσει ότι είμαστε τόσο νέοι. Ίσως επειδή σήμερα ειδικά, πολλοί νιώθουμε τόσο κουρασμένοι, αν όχι και γερασμένοι. Όμως, τεχνολογικά μιλώντας (και όχι μόνον), η σημερινή εποχή είναι συναρπαστική, γεμάτη νέες δυνατότητες και πιθανότητες – όπως ακριβώς και η νεότητα. Και όπως η νεότητα έτσι και η εποχή μας είναι μεταβατική, ρευστή, γεμάτη πηλογυρίσματα, αβεβαιότητες, ανασφάλειες και και πολλές εσφαλμένες εκκινήσεις. Μόλις τώρα όμως ξεκινήσαμε. Τα άλματα βρίσκονται μπροστά μας.

Έντυπη

ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ

Πηγή: kathimerini.gr